

שלבי הלחימה ואורח-הלחימה נגד שריון
 א. את הלחימה הנגד-טנקית ניתן לחלק לשניים:
 (1) פגיעה במתקני תחזוקתו ובסיסיו של שריון
 התוקף.
 (2) פגיעה בשריון עצמו.

„פגיעה במתקני תחזוקתו של השריון התוקף“

באם לחלק את הלחימה נגד שריון התוקף, מנקודת
 מוצאו ועד ליעד-המתגונן, ניתן יהיה להבחין במספר
 שלבים, ולהתאים לכל שלב את הנשק ואורח-הלחימה
 הנגד-טנקי המתאים ל„טיפול“ בו.

(1) האפשרות הראשונה לפגוע בשריון היא לפגוע
 בו בשעה שהוא נמצא במתקניו שבעורף החזית. ככל
 כלי-נשק בעל תכונת ניידות גדולה יחסית קשה הפגי-
 עה בו בשעת תנועה בזירת-הקרב. לכן רבה השאיפה
 בכל צבאות העולם לפגוע במטוסי האויב בעת חנייה
 בשדות-תעופה ולא בשעת טיסתם. בדומה לכך ישאף
 גם המתגונן נגד רכב-שריון לפגוע בו בעודו בבסיסיו
 העורפיים.

האמצעים לכך הנם רבים.

בראש הרשימה של הכלים לביצוע הפגיעה בשר-
 יון בעודו במתקנים העורפיים עומד כמובן המטוס,
 שטוחו ארוך ולו הכושר לחדור ללא קושי רב,
 יחסית, לעורף האויב ולהגיע תוך זמן קצר למטרתו.
 פגיעתו המוצלחת במתקני האויב עלולה להיות
 מכריעה. לעתים יבצעו מספר קטן של מטוסים
 משימה, כגון פגיעה בבסיס-דלק לשריון, שתעכב
 את פריצת יחידות התוקף לזמן ניכר.
 סוג נשק אחר לפגיעה במתקנים עורפיים מסוג

מחסני-דלק, בסיסי-תיקונים וכו' — שגם הוא אמנם
 אינו מיוחד ללחימה הנ"ט אולם ניתן להשתמש בו
 ביעילות רבה ביותר — הן יחידות מיוחדות לחבלה
 בעומק מערך האויב. תפקידן של יחידות אלו הוא
 לחדור לעומק מערך האויב ולעורפו ושם לפגוע
 במתקנים הנ"ל. דוגמאות לשיטת לחימה זו אפשר
 למצוא לרוב בתולדות המלחמות, במיוחד אפשר לציין
 את פעולות ה־ L.R.D.G. («קבוצות-מדבר ארוכות
 טוח») וה־ P.P.A. («צבאו הפרטי של פופסקי») במד-
 בר המערבי. אמנם תפקיד זה היה רק תפקיד משני
 למשימתם העיקרית, שהיתה ברובה מודיעינית, אלא
 שגם הוא הביא לתוצאות טובות.

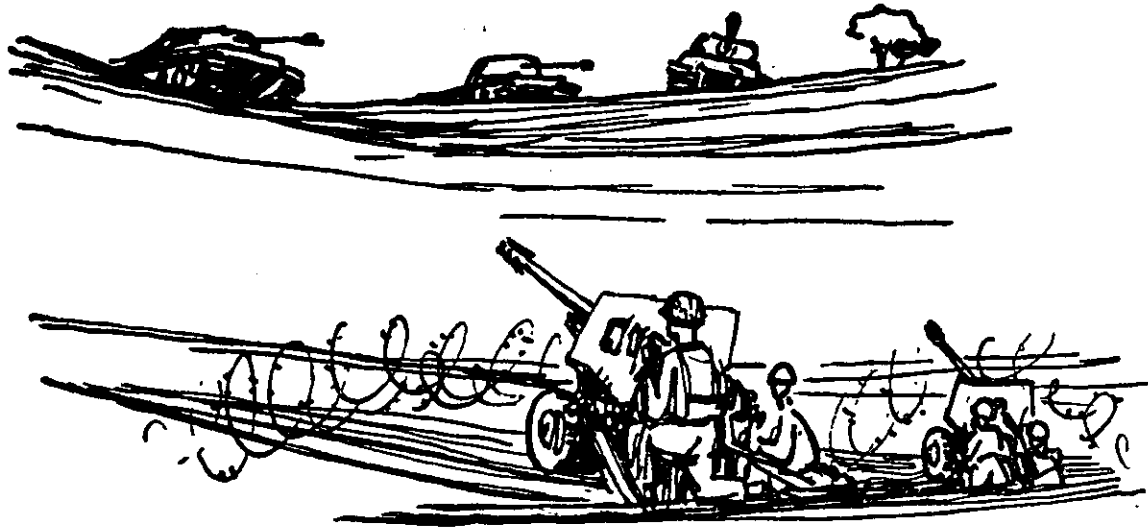
(2) האפשרות השניה לפגוע בשריון המתקיף היא
 בעת תנועתו לזירת הקרב. תנועה זו מבוצעת בדרך
 כלל ברכבות או בנושאי-טנקים. הטנקים הנישאים
 בנושאי-הטנקים וברכבות הצמודים לדרכים או למסי-
 לות-ברזל, ולכן הם גם פגיעים ביותר. בשלב זה
 ניתן לבצע פגיעה ביחידות-השריון של התוקף,
 בתנאי שקיימת רשת-מודיעין שתגלה במועד, באם
 היא עירנית במידה מספקת, את כוונת התוקף ואת
 עצמתו.

בשלב זה יביאו המטוסים, המצויידיים בפצצות
 חנ"ם, נפ"ם וברקיטות, לתוצאות רצויות ביותר
 למתגונן. לעתים קרובות הם הנשק היחיד שהוא
 מהיר ובעל-עצמה שניתן להפעילו זמן קצר לאחר
 שנמסר למפקדה הממונה על תנועת שריון התוקף.

(3) האפשרות השלישית לפגוע בשריון המתקיף
 היא בשעה שהוא נמצא בשטח-הכינוס או בשטח-
 ההיערכות. שטחים אלה מתאימים ונוחים להפצצה
 על-ידי אוירונים, ולפשיטות יחידות חיל-רגלים,
 ביחוד בלילה. שכן שטחי כינוס והיערכות, ו-
 אפילו יהיה איבטוחם מעולה ביותר, הם מטבעם
 „רכים“ הרבה יותר מאשר איזה מערך הגנה שהוא,
 וזאת כיון שכל כוח מרגיש שהשהייה בכינוס, ולא כל

„לפגוע בשריון המתקיף בעת תנועתו לזירת הקרב“

„לכוון את מאמץ האויב לשטחים שבהם מוצבים עיקר כלי הנ״ט“

חיל-הרגלים המשמשות במוצבים קדמיים, ע״י מא-
רבים של צייד-טנקים, ועל-ידי הנשק הנ״ט שבר-
שותם. האויב יבחר לרוב לנוע בדרך הבלתי-
ממוכשלת — הגם שהוא יודע כי היא מתעלת אותו
לעבר המערך הנ״ט העיקרי של המתגונן — וזאת
כיון שאיננו מוכן להיכנס לקרב-שחיקה-ממושך ב-
שעת מעבר המכשולים.

משתועל האויב, נכנסים נגדו לפעולה במשולב:
נשק-החיי״ר למינהו, המוקש, והתותח הנגד-טנקי.

(5) האפשרות החמישית לפגוע בשריון האויב
היא בשלב הבא כהמשך רצוף כמעט לשלב הקודם,
בו ינסה שריון התוקף לפרוץ דרך מערכת המוצבים
של המתגונן, או שינסה לעקפם, על מנת שיוכל לנצל,
בשלב יותר מאוחר, את הצלחת התקפתו לעומק
שטח המתגונן. תפקיד מערך ההגנה הנ״ט הוא קודם
כל למנוע בעד שריון התוקף מלחדור דרך מערכת
המוצבים לעורף. אחד התנאים הראשונים להשגת
הצלחה במשימה זו היא להפריד בין שריון התוקף
וחיל-הרגלים שלו; כי גם אם יבקיע השריון — אך
יהיה לבדו, בלי חיל-הרגלים שלו — קל יהיה יחסית
לחסלו בעומק שטח המתגונן.

שלב נסיון ההבקעה המבוצע ע״י האויב מחד-
גיסא ונסיון מניעתו ע״י המתגונן מאידך-גיסא הוא
שלב ההכרעה, בו יעשו שני הצדדים את המאמץ-
העליון שלהם. על כן מושקעים בו מכסימום הכוחות
והאמצעים הן מצד התוקף והן מצד המתגונן.

המתגונן מפעיל בשלב זה את מרבית האמצעים
שבידי הצבא: מטוסים, טנקים ומשחית-טנקים, תו-
תחים למיניהם, אמצעי המיקוש והמכשול ואת חיל-
הרגלים על נשקו הענף — על-מנת להביס את התוקף
ולהפוך את הקרב לקרב רדיפה המבוצע ע״י כוחות
עתודה, המתבטאים בעיקר בכוחות השריון של

שכן בהיערכות, הנה ארעית, ולכן „אין טעם“ להשקיע
באיבטוחם מאמץ ניכר.

משמדברים אנו בשטחי כינוס וריכוז — נזכיר
עוד את תותח-השדה בעלי הטווחים הארוכים, הע-
שויים — במידה ושטח כינוס כזה אותר ע״י אויריה,
תצפיות-המתגונן או פטרולי-סיוור שלו — לפגוע
פגיעה של-ממש בצוותות השריון בעת התארגנותם,
וכן להזיק באופן רציני לערומי תחמושת ואספקה
אחרת ולשבש מפקדות ע״י הפגזה מרוכזת.

(4) האפשרות הרביעית לפגוע בשריון התוקף
היא בשלב ההתנגשות של יחידות-השריון של התוקף
ביחידות-השדה של המתגונן — בשעה שהשריון נע
משטחי הכינוס וההיערכות לעבר יעד המתגונן. ב-
שלב זה מוטל על יחידות המתגונן לעצור את שריון
התוקף ולתעלו, לפני קרב המגע, לשטחי הריגה ה-
רצויים.

לצורך זה יש לקיים שילוב הדוק ושיתוף-פעולה
בין החילות-המהויים את כוחות השדה של המתגונן.
תפקידם הראשון של כוחות אלה הוא לכוון את מאמץ
האויב לאותם שטחים שבהם מוצבים עיקר כלי הנ״ט,
ושבו צפויים הסיכויים הטובים ביותר לפגוע בו.
(כמובן שמערך כזה המוכן מראש ללחימה נ״ט צריך
שיקבע בהתאם לציר אפשרי להתקפת שריון וצריך
שתהיה אפשרות לשנותו). התעלה זו של האויב
מבוצעת ע״י שילוב כל האמצעים שבידי מפקדת
המתגונן: ניצול מכשולים טבעיים (כגון ואדיות
עמוקים, נחלים עמוקים וכו') והשלמתם ע״י מכשול
מלאכותי (כגון שדות-מוקשים ותעלות נ״ט רחבות).
מכשולים אלה יהיו מחוסרי ערך ממשי באם לא יהיו
מוגנים באש, הן אש נגד טנקים והן אש נגד חיל-
רגלים.

הגנת המכשולים באש — תבוצע ע״י יחידות

טנקים ויחידות חי"ר — אשר תוכננו מראש על שטחים מתאימים.

(ד) הפצצת שדרת-השריון הפורצת ע"י מטוסים — לאחר שמגמתה אותרה ללא כל ספק.

(ה) פשיטת יחידות מיוחדות של חי"ר על ריכוזי שריון התוקף בשעת התארגנותו מחדש עם גמר הפריצה, או בשעת הכנסו לחניית-לילה.

ס י כ ו ם

בסיכום ניתן להאמר שצבא חדיש הרוצה לעמוד מול הסתערות-שריון — ולא למצוא עצמו לפתע מכותר, מפוצל ופרוץ מכל הכיוונים ע"י השריון המתקיף — חייב לדאוג מראש לאמצעי לחימה ושיטות התגוננות נגד השריון התוקף.

ואלו הן עיקר ההכנות שעליו לנקוט בהן לשם כך: (א) אימון והכנת יחידות חי"ר מיוחדות וכוחות-אוויר לפגיעה בריכוזים עורפיים ובסיסים של שריון-אויב.

(ב) תכנון ואף הכנת מכשולים "מתעלים" נגד פריצת שריון תוקף.

(ג) כינון-תכנית של מערכי נ"ט, הינו — הקצאת אמצעים וכוחות בצורות-הקרב השונות, בהתאם ל-ידיעות המצויות על הצבא התוקף ועל שריונו וסוגיו. (ד) הכנת המתקנים, הבסיסים-העורפיים, אזורי-התעשייה, הכפרים, הערים ונקודות-המפתח ללחימה נ"ט.

(ה) תכנון מראש של מערכים נ"ט בעומק, על צירי פריצה אפשריים לשריון-תוקף; קביעת מקומם המדויק והקצאת הכוחות המתאימים להם.

(ו) ומעל לכל — אימון והכשרת כל אדם, בגייסות-לוחמים וגם בעורף, ללחימה נגד-טנקים באמצעים הרגילים שבידיו.

המתגונן (במידה ומראש מוקצים כוחות למטרה זו). (6) האפשרות הששית לפגוע בשריון התוקף היא בזמן ששריון התוקף כבר הצליח לפרוץ דרך מוצבי-ההגנה של המתגונן, והוא שואף להעמיק לתוך השטח כשאין יחידות-השדה של המתגונן מתייצבות לעומתו. בזמן זה — חלק מיחידותיו של התוקף, בעיקר יחידות חיל-רגלים שלו, יטפלו בבידוד כוחות-השדה של המתגונן ובהשמדתם, ואילו השריון התוקף שפרץ ינסה לזרוע בהלה ואגדרלמוסיה בקרב הכוחות העורפיים של המתגונן. אולם גם במצב דברים זה הקרב עדיין איננו אבוד, ותלוי במידת עקשנותן של יחידות המתגונן ובמידת נכונותה וכוננותה של המפקדה הממונה להמשיך את הקרב.

עדיין יש בידי המתגונן מספר אפשרויות לפעול נגד השריון הפורץ. ואלו הן:

(א) המשכת העמידה וההחזקה במערך-ההתגוננות, גם לאחר ששדרת הטנקים פרצה ועברה דרכו, כדי לבודדה ולא לאפשר לעיקר הכוח של התוקף להתחבר שוב עם השריון, וכדי ליצור ליחידות המתגונן הנלחמות בשריון בעורף מצב נוח להשמידו שם, או לאלצו לחזור לשטחים הנתונים להגנת יחידותיו.

(ב) ארגון-ללחימה נ"ט של מתקנים, בסיסים עורפיים, אזורי תעשייה, כפרים, ערים ונקודות-מפתח בעורף — אשר יבטיח כי אלה יוכלו לעמוד זמן-מה נגד התקפות האויב בשעת ניצול-הצלחה, (שבדרך כלל יתבססו על ידיעות חלקיות בלבד וללא הכנות מדוקדקות).

(ג) מיד לאחר פריצת השריון ובירור מגמתו — לתפוס מארבים נ"ט על צירי ניצול-הצלחה שלו — ע"י תותחי נ"ט, טנקים, משחיתי-טנקים, ציידים-

